

1.	Наставен предмет	ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ЕЛЕКТРОНИКА		
2.	Шифра	4M13OP01		
3.	Студиска програма	Пинф, ИНД, ПТИ, ХА, ЗДК		
4.	Семестар (изборност)	зимски (III)		
5.	Цели на предмет	Стекнување на основни сознанија од одбрани поглавија од Електротехниката и електрониката		
6.	Оспособен за (компетенции)	Примена на разни видови електроенергетски и електронички уреди при реализација проекти во машинството		
7.	Услов за запишување на предметот			
8.	Основна литература (до 3 наслови)	1. К. И. Коцев, Општа електротехника, Електротехнички факултет, Скопје 1999 2. М. Камиловски, Вовед во електрониката, УКИМ, Скопје 1998		
9.	Број на кредити:	5		
10.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕЦТС x 30 саати = 150 саати		
11.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 69 + 6 = 150 саати		
	11.1.	ПТН - Теоретска настава (15x2=30)	30 саати	
	11.2.	АВ - Аудиторни вежби, решавање задачи.	23 саати	
	11.3.	ЛВ - Лабораториски вежби	3 саати	
	11.4.	СУ - Самостојно учење.	90 саати	
	11.5.	ТПЗ - Проверка на знаење со 2 теста, 6 прашања (теорија и задача)	4 саати	
	11.6.	СЗ - Домашни задачи, ?????		
12.	Оценување	10 + 90 = 100 бода		
	12.1.	Посетеност на предавања	10 бода	
	12.2.	2 теста (2x30, 2x35 или 2x40)	90 бода	
	12.2.			
	Студентот мора да освои најмалку по 30% од предвидените бодови на секој од тестовите.	Оценки:		
			од 50 до 60 бода	6 (шест)
			од 61 до 70 бода	7 (седум)
		од 71 до 80 бода	8 (осум)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет)	
		над 90 бода	10 (десет)	
13.	Услов за потпис и формален испит	реализирани активности 11.1, 11.2 и 11.3.		

не де ла	Предавања - теоретска настава		Аудиторски вежби		Лабораториски вежби	
	саати	тема	саати	тема	саати	тема
I.	2	Електрична струја. Магнетно поле. Законот на Ампер. Магнетно поле на намотка.	2	Пресметка на електрична струја, магнетно поле и магнетно поле на намотка. Примена на законот на Ампер.		
II.	2	Електромагнетна сила на спроводник. Динамичка и статичка електромагнетна индукција.	2	Пресметка на електромагнетна сила на спроводник, индуциран напон, енергија акумулирана во магнетно поле.		
III.	2	Основни закони за електрични кола. Решавање на разгрането електрично коло. Принцип на работа на генератор на наизменичен напон.	2	Решавање на електрични кола со примена на основните закони. Решавање на разгранети еднонасочни електрични кола.		
IV.	2	Ефективна и средна вредност на наизменична величина. Векторски дијаграм. Решавање на наизменични електрични кола.	2	Пресметка на ефективна и средна вредност на наизменична величина. Примена на векторски дијаграм. Решавање на наизменични електрични кола со сервиски поврзани елементи.		
V.	2	Принцип на работа на трифазен генератор. Поврзувања во трифазни електрични кола. Магнетно коло приклучено на наизменичен напон.	2	Решавање на наизменични електрични кола со парална и со комбинирана врска на елементи.		
VI.	2	Мерење на еднонасочни и наизменични големини, моќност во еднонасочно, во еднофазно и во трифазно коло.	2	Решавање на трифазни електрични кола. Решавање на магнетно коло приклучено на наизменичен напон.		
VII.	2	Мерен мост на Витстон. Мерење на неелектрични големини: сила, проток.	2	Мерење на еднонасочни и наизменични големини, моќност во еднонасочно, во еднофазно и во трифазно коло. Примена на мерниот мост на Витстон.		
VIII.	2	ТРАНСФОРМАТОРИ Идеален еднофазен трансформатор во празен од. и оптоварен.	2	Прв тест, материјал од I до VII недела		
IX.	2	Енергетски биланс на трансформатори. Трифазни трансформатори. АСИНХРОНИ мотори, вртливо магнетно поле.	2	Коефициент на трансформација на напони. Решавање на електрични кола што содржат идеален трансформатор. Пресметка на коефициент на корисно дејство на трансформатор.		
X.	2	Механичка карактеристика. Енергетски биланс. Впуштање асинхрон мотор во работа.	2	Коефициент на трансформација на напоните на трифазен трансформатор. Решавање на трифазни електрични кола што содржат трифазен трансформатор.		
XI.	2	Регулација на брзина на асинхрон мотор. МОТОРИ НА ЕДНОНАСОЧНА СТРУЈА, поделба и принцип на работа. Механичка карактеристика. Впуштање во работа.	2	Решавање на нумерички примери од пуштање на асинхрон мотор во работа и регулација на брзината на вртење. Решавање на нумерички примери со пуштање во работа на мотори на еднонасочна струја со паралелна и со сервиска возбуда.		
XII.	2	Регулација на брзината. Енергетски биланс. Полупроводници. Полупроводнички диоди. Транзистор.	2	Решавање на нумерички примери со регулација на брзината во работа на мотори на еднонасочна струја со паралелна и со сервиска возбуда. Кола со диода. Кола со транзистор.		
XIII.	2	Извори на еднонасочен напон. Стабилизатори на напон. Засилувачи. Засилувач на моќност. Операциски засилувач. Осцилатори.	1	Кола за насочување. Стабилизација на напон.	1	Мерење со осцилоскоп.
XIV.	2	ДИГИТАЛНА ЕЛЕКТРОНИКА. Основни логички кола. Комбинациони кола. Кодер. Декодер. РОМ. ПРОМ. Примена на РОМ.	1	Кола со операциски засилувач. Основни логички кола.	1	Контролирани извори за напојување.
XV.	2	Бистабил како мемориска елемент. Регистар. Бројач. Примена на бројачите. Мемории и РАМ. Дигитален компјутер и микрокомпјутер. А/Д и Д/А-конвертори.	1	РОМ. Бистабиле. Бројачи. Д/А конвертор и А/Д конвертор.	1	Бројач.
XVI.						
XVII.						
XVIII.			2	Втор тест, материјал од VIII до XV недела		
	30		23+4		3	